

Kasvuohjelman raportointi 2025-2026, poikkihallinnolliset tavoitteet

Elinvoiman kasvun mahdollistava poikkihallinnollinen yhteistyö ja edunvalvonta

Yhteinen elinvoimaa vahvistava työskentely on edellytys elinvoiman kasvun mahdollistamiseksi. Tämä raportti kuvaa vuoden 2025 aikana toteutetut keskeiset toimenpiteet, sekä niiden vaikutukset ohjelman tavoitteisiin. Lisäksi raportoinnissa on huomioitu vuonna 2026 toteutettuja toimenpiteitä, sillä vanhaa kasvuohjelmaa sovelletaan vielä siihen saakka, kunnes uusi kasvuohjelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa. Raportti on laadittu poikkihallinnollisena kokonaisuutena.

Kasvuohjelman poikkihallinnolliset strategiset tavoitteet:

- *Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla*
- *Toimimme aktiivisesti Rovaniemen eduksi erityisesti koulutuksen ja saavutettavuuden (mm. korkeakouluverkosto, liikenne, maankäyttö ja tietoliikenne) osalta*

Raportoitavat osa-alueet:

1. Kaupunkiympäristön ja alueiden kehittäminen
2. Maankäyttö ja liikenne
3. Hankintapolitiikka
4. Kaupunkimarkkinointi
5. Matkailun edistäminen
6. Sivistys-, hyvinvointi- ja vapaa-ajan palvelut

Raportointi

1. Kaupunkiympäristön ja alueiden kehittäminen

Erityisesti elinvoiman kehittämisen näkökulmasta esiin nostettavat alueet:

Kävelykatu, ydinkeskusta ja kauppatori:

- Alueiden kehittämisessä tulee korostua alueen yrittäjien ja heidän edustajien kuuleminen ja osallistaminen suunnitteluun.
- Keskustan kehittämisestä on käynnissä visiotyö, joka tähtää vuoteen 2050. Vision mukaan kaupunkikeskustan asemaa arktisen alueen ytimenä kehitetään. Osa-alueena siihen kuuluu saavutettava, monipuolinen ja viihtyisä keskusta-alue.
 - Saavutettavuus mahdollistetaan ohjaamalla saapuva liikenne E75 kautta sekä toteuttamalla hitaan liikkumisen alue sekä pysäköinnin reformi. Esteettömistä kulkureiteistä huolehtiminen sekä kesällä että talvella on tärkeää saavutettavuuden toutumisen kannalta.
 - Monipuolisuus mahdollistetaan luomalla keskustan sisällä teemoitettuja verkkoja esimerkiksi kävelykaduille, arktiselle muotoilulle, liikunnalle sekä kulttuurille, mutta myös määrittelemällä vahvemmin tiivistettävät, toiminnalliselta intensiteetiltään korkeat ja vastaavasti rauhalliset alueet keskustan sisällä.
 - Viihtyisyys mahdollistetaan lisäämällä vehreyttä sekä liikkumismahdollisuuksia vihreässä verkossa, mm. ranta-alueella. Viherympäristöt ovat esteettöminä kaikkien ihmisten hyvinvointia edistäviä ympäristöjä ja tukevat myös matkailua.

Visio toimii käynnistyvän strategisen yleiskaavan esiselvityksenä.

Huomionarvoista on, että näistä muutoksista ehditään toteuttamaan vain yksittäisiä toimenpiteitä tämän kasvuohjelman voimassaoloaikana.

- Strategisessa yleiskaavassa 2050 jatketaan keskustan kehittämisen periaatteiden työstöä. Prosessissa osallistetaan sidosryhmiä mukaan lukien yrittäjiä laajasti vuoden 2024 aikana. Vuoden 2024 aikana luodaan tulevaisuuskuva, kehityskuva ja rakennemallit, jotka toimivat varsinaisen kaavakartan ja -selostuksen lähtökohtina.
- Kaupunkikonsernin erilaisten lupapalvelujen koonti selkeäksi kokonaisuudeksi esimerkiksi erilliselle lupasivustolle edistää erityisesti keskusta-alueen luvanvaraisen toiminnan ja tapahtumien järjestämistä.

Kemijoen keskustan puoleinen ranta-alue (Lainaanranta - Sairaalanniemen välinen alue) sekä Valionranta ja Koskipuisto:

- Keskustan ranta-alueiden viihtyisyyden ja houkuttelevuuden parantaminen ovat teemoja, jotka nousevat säännöllisesti esiin, kun kuntalaisilta, yrittäjiltä ja muilta Rovaniemellä aikaansa viettäviltä kysytään keskeisimpiä kehittämiskohteita. Elinvoiman kehittämisen näkökulmasta jokirantaa on tärkeää suunnitella siten, että sen eri alueet palvelevat kattavasti kuntalaisten, matkailijoiden ja yrittäjien tarpeita.
- Ranta-alueella tapahtuvalle yrittämiselle on tärkeää luoda maankäytössä uusia mahdollisuuksia. Jokirannassa sijaitsee kaupungin suurin potentiaali kaupunkiympäristön kehittämisen näkökulmasta.

Napapiirin alue ja Olleronvaara:

- Matkailun kasvua varten tulee turvata riittävät alueet Napapiiriltä ottaen huomioon VT4 muutokset sekä lentokentän/puolustusvoimien tarpeet. Alueen suunnitelmallinen kehittäminen parantaa turvallisuutta ja edistää yrittäjyyden mahdollisuuksia alueella. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota Napapiirin alueen liikennejärjestelyjen parantamiseen ja alueen saavutettavuuteen.
- Olleronvaaran alue on nykyisellään varattu matkailutoimintojen käyttöön, joten se mahdollistaa matkailun sujuvan laajentumisen.

Ounasvaara:

- Ounasvaaran alue aivan keskustan välittömässä läheisyydessä tarjoaa mahdollisuudet, joita harvalla kaupungilla maailmassa on mahdollisuus tarjota. Elinvoiman kehittämisen näkökulmasta on oleellista jatkaa alueen kehittämistä siten, että alueen erityinen luonto ja rauha säilyy, mutta samalla alueen vetovoima ja saavutettavuus kasvaa.
- Ounasvaaraa tulee kehittää ympärivuotisen urheilun, liikunnan, valmennuksen ja hyvinvoinnin ja terveyden koulutus-, oppimis- ja kokemuskeskukseksi. Ounasvaara, Santasport Lapin Urheiluopisto sekä alueen korkeakoulujen koulutus ja osaaminen luovat yhdessä erinomaiset puitteet kansainvälisesti merkittävälle keskittymälle. Yhteistyön tiivistäminen ja selkeä rahoitus- ja toimenpidesuunnitelma ovat keskeisiä keskittymän tunnettuuden lisäämiselle ja kasvulle. Keskittymällä on myös liittymäpinta Rovaniemen ekosysteemisopimuksen toimeenpanoon, jonka tavoitteena on synnyttää kaupunkivetoisia innovaatioita ja kasvua.

- Ounasvaaran Master Planin tarkentaminen ja toteuttaminen sekä alueen toimijoita yhteen kokoavan kehittämistyöryhmän säännöllinen yhteistyö on tärkeää. Alue toimii loistavana alustana uusille innovatiivisille kehittämishankkeille ja tapahtumille, joilla lisätään Ounasvaaran kestävästä käyttäytymisestä ja mahdollistetaan aluetaloudellisia tuloja tuottavan elinvoiman kasvu.

Matkakeskukset

- Rovaniemen nykyisten matkakeskusten eli linja-autoaseman ja rautatieaseman alueiden kehittäminen ja edelleen jalostaminen on tunnistettu maankäytön, matkailun ja kuntalaisten arjen näkökulmasta merkittäväksi kokonaisuudeksi. Tulevien vuosien aikana tulee löytää kestävä ratkaisu näiden alueiden roolien ja toimintojen selkeyttämiseksi.
- Koska junaliikenne ja kaukoliikenteen bussiyhteydet eivät ole kuntien toimivaltaan kuuluvia, korostuu näitä palvelevien alueiden suunnittelussa yhteistyön tärkeys valtion suuntaan.

Teollisuuden ja kaupan keskittymät:

- Lampelan, Teollisuuskylän ja Alakorkalon alueita kehitetään erityisesti tilaa vaativan kaupan alueena sekä edistetään muun muassa kiertotalouden toimijoiden mahdollisuuksia alueella. Yleiskaavan esiselvityksessä (Asuinalueiden tiivistämisen suuntaviivat) esitetään Lanssin, Lampelan ja Alakorkalon alueiden muuttaminen asuinalueiksi pitkällä tähtäimellä vuoteen 2050 mennessä. Korvaavia teollisuusalueita pitkällä aikavälillä kartoitetaan strategisen yleiskaavaprosessin aikana 2024-2026.

VT4:n uuden linjauksen mahdollistamat alueet:

- VT4:n uuden linjauksen (Hirvas-Vikajärvi) toteutuessa avautuu uudenlaisia mahdollisuuksia kaavoittaa ja toteuttaa logistisesti hyvin saavutettavia suuria teollisuus- ja liiketontteja erityisesti lentokentän läheisyydessä sekä nykyisen VT4:n liittyvillä alueilla. Tämä maankäytöllinen näkökulma on erityisen tärkeää logistiikan ja etäisyyksien hallinnan yritys ympäristön kehittymisen näkökulmasta. VT4:n kehittäminen on tunnistettu hyvin tärkeäksi edunvalvonnan kohteeksi.

Palvelukylät ja palvelukyläalueet:

- Palvelukyläiden ja palvelukyläalueiden kehittämistä tarkastellaan erityisesti laadittavassa maaseudun kehittämissuunnitelmassa. Ohjelman laadintaa valmisteltaessa on tärkeää määrittää tarkasteltava näkökulma. Mikäli tarkastelun

keskiössä ovat alueen asukkaat on ohjelman laadinnan oltava lähtökohtaisesti selkeästi laajempi ja poikkihallinnollisempi kuin kyläalueiden elinkeinoja koskevassa tarkastelussa. Mikäli maaseutuohjelma nähdään kasvuohjelmaan sidoksissa olevana ohjelman, on elinkeinolähtöinen tarkastelu soveltuvampi toteutusmuoto.

Yritysneuvontapalvelujen näkökulmasta maaseutuyritykset on luonnollinen ja merkittävä osa Rovaniemen kaupungin yritysasiakkaita. Maaseutuyrityksille on tarjolla laajemmin rahoitusvaihtoehtoja johtuen sijainnista ja määrittelystä eri maaseutualueisiin. Maaseuturahaston tuet on haettavissa ELY-keskuksen ja Leaderin hallinnoimien hakujen kautta. Lisäksi Rovaniemen kylien kehittämistä myöntää yrityssetelin muodossa avustusta maaseutualueen yrityksille. Maa- ja metsätilat voivat saada Rovaniemen kaupungin myöntämää avustusta eri tuotantotoiminnan kehittämistoimiin. Rovaniemen kaupungin maaseutuviranomaisen tehtävää hoitava Tervolan yhteistoiminta-alue hallinnoi kehittämismäärärahojen hakua.

Raportointi 2025

Keskeisimmät toteutuneet toimenpiteet 2025-2026	Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi
<p>Ounasvaaran hiihtokeskusalueen kehittämissuunnitelman toteutus etenee vaiheittain: vuonna 2025 rakennettiin alamäkipyöräilyreittejä ja pyöräpuisto, kesällä 2026 valmistuu rullahiihtorata.</p>	<p>Käynnissä on alueen kaavoituksen ja siihen liittyvien kulkuväylien, pysäköintialueiden ja uudisrakennustarpeiden kartoitus. Lisäksi on käyty neuvotteluja yritysten kanssa erilaisten liikunnallisten aktiviteettien ja kokeilualustojen rakentamiseksi.</p>
<p>Arctic Sports & Wellbeing Rovaniemi -johtoryhmä toimii myös Ounasvaaran alueen kehittämistyöryhmänä. ASWR:n kehittämistä tukeva kumppanuussopimus laadittu alueen korkeakoulujen, tutkimus- ja oppilaitosten kanssa. Kumppanuussopimuksessa on kuvattu keskittymän tavoitteet ja tehtävät sekä määritelty eri toimijoiden roolit keskittymän vahvistamisessa. Rops on liittynyt uutena</p>	<p>Yritysten, oppilaitosten, Luken sekä kaupungin kesken on jatkettu toiminnan ja olosuhteiden kehittämistä sekä Ounasvaaran alueella että kaupunkia ympäröivillä alueilla. Tavoitteena on liikunnan, urheilun sekä hyvinvoinnin olosuhteiden</p>

<p>toimijana mukaan keskittymän kehittämiseen edustaen urheiluseuraa.</p>	<p>sekä palvelujen ja yritysten toiminnan kehittäminen. Toimijoiden kesken on solmittu yhteistoimintasopimus. Keskeisiä kehittämishankkeita on mm. Monilajihallin rakentaminen, Ounasvaaran lukion rakentaminen sekä innovaatiokeskittymän suunnittelu ja toimeenpano.</p>
<p>Vt4 hankkeet ovat etenemässä/edenneet suunnitellusti yleissuunnitelmavaiheesta tiesuunnitelmavaiheeseen. Alueiden kaavoja on päivitetty/päivitetään vastaamaan tielinjauksia. Hankkeet ovat elinvoimakokeskuksen valmisteluissa, joihin kaupunki on osallistunut aktiivisesti.</p>	<p>Suunnitelmissa on huomioitu kaupungin mielipiteet hyvin.</p>
<p>Matkakeskus – rautatieaseman alueen kehittämisen valmistelu on aloitettu vuoden 2025 lopussa, ja sitä edistetään vuoden 2026 aikana.</p>	<p>Työ on käynnistynyt suunnitelman mukaisesti sidosryhmien kanssa. Sidosryhmiä ovat mm. Valtion toimijat.</p>
<p>Napapiirin alueella on suunniteltu rakennettavaksi asemakaavojen mukaisia katualueita vuonna 2026, joilla parannetaan alueen liikenneturvallisuutta ja liikennejärjestelyitä.</p>	<p>Liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus paranevat alueella katujen rakentamisen jälkeen.</p>
<p>Lainaanrannan rakentaminen on pääosin valmistunut vuonna 2025, jolla parannetaan alueen viihtyvyyttä, ja eri liikennemuotojen käytön sujuvuutta. Alueen osalta valmistellaan yritystoiminnan kausipaikan myöntämisen prosessia.</p>	<p>Alueen rakentaminen viimeistellään vuonna 2026.</p>
<p>Kävelykadun alueen kehittämisen toimisuunnitelman laatiminen on käynnistynyt vuonna 2026. Kauppatori siirtyi vuoden 2026 alussa kaupungin hallintaan.</p>	<p>Vaikuttavuutta ei voida vielä arvioida.</p>
<p>Keskustan 2050 -vision ja strategisen yleiskaavan sidosryhmäosallistamisen eteneminen</p>	<p>Korkean rakentamisen selvitys valmistuu kesällä 2026. Strategiseen yleiskaavaan liittyvää osallistumista on ollut</p>

<p>Keskustavisiassa tunnistettu korkean rakentamisen selvitys on käynnissä keväällä 2026 ja siihen sisältyy useita osallistumisen mahdollisuuksia.</p>	<p>vuonna 2025 kehityskuva- ja rakennemallityössä.</p>
<p>Teollisuuden/kaupan keskittymät (Lampela/Teollisuuskylä/Alakorkalo) Strategisen yleiskaavan rakennemallityön yhteydessä tunnistettu tarve lisäselvitykselle elinkeinoihin liittyen. Kokoava Rovaniemen elinkeinoelämän maankäytölliset tarpeet -selvitys on käynnissä keväällä 2026.</p>	<p>Selvitys tehdään poikkitoimialaisesti ja se jäsentää sekä profiloi teollisuuden ja kaupan keskittymiä Rovaniemellä. Selvitys valmistuu kesällä 2026. Selvityksessä kartoitetaan teollisuuden ja kaupan keskittymiä muiden muassa alueilla Lampela, teollisuuskylä ja Alakorkalo.</p>
<p>Maaseudun kehittämisohjelman osalta linjattiin poliittisessa keskustelussa, että kyseiset toimenpiteet olisi järkevintä sisällyttää osaksi uuden kasvuohjelman kokonaisuutta. Kasvuohjelmaa on valmisteltu tästä lähtökohdasta.</p>	<p>Maaseutualueita koskevien toimenpiteiden sijoittaminen osaksi kokonaisuohjelmaa luo yhtenäisen kokonaisuuden kehittämisen näkökulmasta ja vähentää turhaa kaupunki-maaseutu-vastakkainasettelua. Useimmat toimenpiteet kattavat koko laajaa kaupunkia.</p>

2. Maankäyttö ja liikenne

Erityisesti elinvoiman kehittymisen näkökulmasta esiin nostettavat teemat:

- Alueen yritysten ja Rovaniemelle potentiaalisesti sijoittuvien yritysten maankäytön tarpeiden tunnistaminen ja tarkempi määrittely on tärkeää elinvoiman jatkuvan kasvun mahdollistamiseksi. Tätä työtä varten tulee vahvistaa elinvoiman sijoittumismarkkinoinnin osaamista ja toimialojen keskinäistä yhteistyötä.
- Vapaiden tonttien ja niiden hinnoitteluperiaatteiden tulee olla helposti löydettävissä Tätä tulee edistää sähköisen tontti- ja toimitilapörssin kehittämisellä.

- Maankäytön lupapalvelujen yhteensovittaminen ja sujuvoittaminen edistävät elinvoiman kehittymisen edellytyksiä. Palveluprosessia tulee kehittää erityisesti digitaalisia asiointimahdollisuuksia ja yhdenmukaista yritysneuvontaa lisäämällä.
- Toimitilarakentamisen kustannusten matalana pitämiseksi tulee välttää kaavoittamista alueille, joissa perustamiskustannukset ovat korkeita.
- Maankäytön keskeisimpien prosessien kääntäminen englanniksi ja näiden lisääminen kaupungin englanninkielisille verkkosivuille helpottaa vieraskielisten asiointia ja edesauttaa kansainvälisten yritysten sijoittautumista.
- Sesonkiluontoisen työmatkaliikenteen parantaminen on noussut esiin erityisesti yrittäjien taholta. Joukkoliikenteen kehittämisedellytysten ja matkustajapotentialin selvittäminen olisi tärkeää matkailun kasvun näkökulmasta. Sesonkiluontoisen työvoiman kohtuuhintaiset asumismahdollisuudet on myös merkittävä tekijä osaavan työvoiman saannin houkuttelemiseksi ja pitämiseksi. Maankäytön keinoin olisi tärkeää luoda mahdollisuuksia tätä tukevan asumisen kehittymiseen.
- Kestävän matkailun kasvattamiseksi Rovaniemi tukee maata pitkin saavutettavuuden kehittämistä ja mahdollisia avauksia Pohjois-Kalotin alueen aluejunaliikenteen kehittämisestä.
- Pyritään luomaan maankäytön keinoin edellytyksiä vihreän siirtymän ja erityisesti uusiutuvaan energiaan liittyvien investointien toteutumiselle.

Raportointi 2025

Keskeisimmät toteutuneet toimenpiteet 2025-2026	Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi
Elinkeinorakenteen maankäytöllisten tarpeiden selvitys	Selvitystyö valmistuu alkukesään 2026 mennessä.
Sesonkityömatkaliikenne/joukkoliikenteen kehittämisedellytysten selvitys + sesonkiasumisen maankäytölliset ratkaisut.	Sesonkiasumista tarkastellaan osana strategisen yleiskaavan asumisen alueita.
Kaupungin johto on tehnyt raideliikennettä ja tieinfraa koskevaa edunvalvonta työtä. Visit Rovaniemi on edistänyt maata pitkin tapahtuvaa matkailua.	Raideliikenteen kehittäminen pohjoisessa on noussut fokukseseen valtion taholta. Nelostien kehittämisen suunnittelu on edennyt sekä Rovaniemen keskustan pohjois-että eteläpuolella.

	Matkailijamäärät junareiteillä ovat olleet kasvussa.
Vihreän siirtymän investointien maankäytöllisiä edellytyksiä on edistetty yhdessä hankkeita toteuttavien tahojen kanssa eri puolilla kaupunkia. Esimerkkinä Meltauksen uusiutuvan energian hankkeen osayleiskaava, jonka kaavoitus keskeytettiin kaupunginhallituksessa 13.4.2026.	Toteutuessaan investoinneilla voi olla vaikutusta kaupungin elinkeinorakenteen monipuolistumiseen ja työpaikkatarjontaan.

3. Hankintapolitiikka

Erityisesti elinvoiman kehittymisen näkökulmasta esiin nostettavat teemat:

- Paikallisten yritysten kasvun ja kehityksen mahdollistaminen on tärkeää erityisesti toimitiloihin liittyvissä korjaus- ja uudisrakentamisinvestoinneissa.
- Kaupunki voi tukea paikallisten yritysten edellytyksiä osallistua kilpailutuksiin markkinavuoropuhelun keinoin. Lisäksi voidaan järjestää infotilaisuuksia tulevista kilpailutuksista ja siitä, miten yritykset voivat niihin osallistua.
- 5-10 vuoden aikajänteellä olisi tavoiteltavaa, että paikallisista yrityksistä kasvaisi yksi tai useampi liikevaihdoltaan sellaiseen kokoluokkaan, jossa se voi toimia kaupungin suurimpienkin toimitilahankkeiden päätoteuttajana.
- Toisaalta uusien yritysten sijoittuminen alueelle lisää aluetaloudellisia vaikutuksia, mikä tulee ottaa myös huomioon hankintoja suunniteltaessa.

Raportointi 2025

Keskeisimmät toteutuneet toimenpiteet 2025-2026	Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi
Kaupunki toteuttaa markkinavuoropuhelun pääsääntöisesti kaikissa hankintalain kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Markkinavuoropuhelua käydään myös pienhankinnoissa. Markkinavuoropuhelu toteutetaan	Markkinavuoropuhelut lisäävät hankinnan kohteen tuntemusta ja niillä on keskeinen merkitys hankintaprosessin onnistumiselle. Markkinavuoropuhelujen avulla kaupunki saa tietoa alalla toimivista yrityksistä.

<p>hankintaan parhaiten soveltuvalla tavalla. Markkinavuoropuhelun keinoja ovat esimerkiksi tietopyynnön julkaiseminen Hilma-ilmoituskanavassa, yleisten infotilaisuuksien järjestäminen, yritysten kanssa pidettävät markkinavuoropuhelutilaisuudet, yritysesittelyt sekä hankinta-asiakirjojen kommentointipyynnöt.</p>	
<p>Tarjoaja voi täyttää tarjouskilpailussa asetetut yritystä koskevat soveltuvuusvaatimukset (esim. liikevaihtovaatimus), jättämällä tarjouksen ryhmittymänä tai vetoamalla alihankkijan voimavaroihin. Kaupungilla on käytössä tarjouspyyntöjen mallipohjat, jotka sisältävät ohjeistuksen tarjoajille ryhmittymien tai voimavara-alihankkijoiden käytöstä.</p>	<p>Ryhmittymänä tarjoaminen mahdollistaa pienten yritysten yhteisen pääsyn laajempiin hankintoihin.</p>

4. Kaupunkimarkkinointi

Eryteisesti elinvoiman kehittymisen näkökulmasta esiin nostettavat teemat:

- Eri alojen työvoiman tarpeiden kartoittaminen on tärkeää. Tämän perusteella voidaan toteuttaa potentiaaliselle työvoimalle kohdennettuja markkinointikampanjoita.
- Hyödyntämällä Rovaniemen asukkaita ja yrityksiä markkinoinnin lähettiläinä voidaan tuoda esille aitoa Rovaniemeä.
- Rovaniemen vetovoimatekijöiden näkyvällä esiin nostamisella markkinoinnissa pystytään vahvistamaan edelleen Rovaniemen kiinnostavuutta.
- Rovaseudun Markkinakiinteistön tukeminen yrityksille sopivien toimitilojen markkinoinnissa edesauttaa yritysten sijoittumista alueelle.

Raportointi 2025

Keskeisimmät toteutuneet toimenpiteet 2025-2026	Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi
Verkkosisältöjen kehittäminen: Elämää Rovaniemellä - Opiskelijaelämää Rovaniemellä -sivut	Verkkosivua on kehitetty puhtaan palveluviestinnän näkökulmasta myös kaupunkimarkkinointia palvelevaksi. Sivuilla tuodaan esiin Rovaniemen vetovoimatekijöitä. Aukkaita ja ilmiöitä hyödynnetään markkinoinnin lähettiläinä.
Business Arena North 2025 - tapahtuma Oulussa	Rovaniemi näkyi vahvasti Business Arena North - verkostoitumistapahtumassa (aluekehitys, investoinnit, matkailu). Kaupunki esitteli sijoittautumiseen liittyviä palveluitaan ja menestystarinoitaan. Samanaikaisesti toteutettiin tapahtumanäkyvyyttä tukeva digimarkkinointikampanja.
Kaupunkimarkkinoinnin konseptointi	Kaupunkimarkkinoinnin tarinaa ja pääviestejä kehitetään (2025-2026) yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, mm. kaupungin palvelut, yritykset, oppilaitokset, konserniyhtiöt, hankkeet, matkailumarkkinoijat, muut sidosryhmät. Tavoitteena yhtenäisten viestien luominen ja hyödyntäminen läpileikkaavasti eri toimijoiden markkinoinnissa vaikuttavuuden lisäämiseksi.
Oppilaitosyhteistyö, viestinnän ja markkinoinnin oppilaitosverkosto	Rovaniemen kaupunki ja oppilaitokset aloittivat yhteisen viestintäverkoston keväällä 2025. Keskeisenä tavoitteena on lisätä Rovaniemen vetovoimaa opiskelijakaupunkina ja valmistumisen jälkeisenä asuinpaikkana. Verkosto kokoontuu säännöllisesti. Viestintäverkoston toiminnassa ovat mukana yhteistyötä koordinoivan kaupungin lisäksi Lapin yliopisto, Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin koulutuskeskus REDU ja Santasport

	<p>Lapin Urheiluopisto. Viestintäverkoston projektiryhmissä on tehty seuraavia toimenpiteitä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vuosittainen toimintasuunnitelma ja profiilit • Oppilaitosten ja Rovaniemen kaupungin verkkosivujen kehittäminen ja ristiinmarkkinointi • Yhteishakujen aikainen markkinointi • Kansainvälisen viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen • Yhteisten tapahtumien ja kampanjoiden suunnittelu • Yhteisten tavoitteiden määrittely ja sanoittaminen
Työvoiman tarpeiden kartoittaminen	<p>Vuoden 2026 aikana kartoitetaan työllisyysalueen yritysten työvoima- ja osaamistarpeita. Kartoituksen tulosten perusteella voidaan toteuttaa kohdennettuja markkinointikampanjoita.</p>
Sijoittautumisen markkinointimateriaalit	<p>Sijoittautumismyynnin ja -markkinoinnin tarpeisiin luotiin monikieliset esitysmateriaalit, joita voi hyödyntää esim. myyntitilanteissa ja tapaamisissa yritysten kanssa sekä digikampanjoinnissa.</p>

5. Matkailun edistäminen

Eryteisesti elinvoiman kehittymisen näkökulmasta esiin nostettavat teemat:

- Sustainable Travel Finland (STF) -ohjelma tulee jalkauttaa yrityksiin. Puhdas luonto, ekologisuus ja yhteistoiminta asukkaiden kanssa ovat matkailun kestävyden avainalueita. Kestävyys ja vastuullisuus edellyttävät yhteisiä matkailun pelisääntöjä. Yrityksille järjestetään valmennuksia vuonna 2024 STF-merkin saamiseksi.
- Business Rovaniemen yritysneuvontapalvelujen käyttöä matkailuyrityksissä tulee pyrkiä aktiivisesti kasvattamaan.

- Luonto-, kulttuuri- ja liikuntamatkailu tulee nostaa näkyväksi osaksi matkailun kokonaisvaltaista kehittämis- ja hanketoimintaa. Tätä työtä edistetään muun muassa ekosysteemisopimuksen keinoin. Tavoitteena on perustaa yritysvetoinen luontoliikuntamatkailun innovaatioklusteri.
- Matkailuinfrastruktuurin kehittäminen (nähtävyydet, reitistö, mahdolliset uudet matkailualueet) on tärkeä perusta Rovaniemen matkailun kehittämiselle.
- Ympärivuotisuus tarjoaa Rovaniemen matkailulle merkittävää kasvupotentiaalia, mutta myös haasteita.
 - Lumettoman kauden lento- ja muiden yhteyksien kehittäminen on olennaisen tärkeää.
 - Pyörämatkailun kehittäminen laaditun tiekartan mukaisesti on keino edistää matkailun kestävyyttä ja ympärivuotisuutta sekä lisätä ympärivuotisia matkailutuloja kaupunkiin.
- Tapahtumatuotannon vahvistaminen on tärkeää kaupungin elinvoimaisuuden monipuolistamisen näkökulmasta. Lisäksi se tukee kaupunkilaisten hyvinvointia. Tapahtumatuotannon edellytyksiä, mahdollisuuksia ja käytäntöjä tulee kehittää yhteistyössä erityisesti Visit Rovaniemen ja Rovaseudun Markkinakiinteistöjen kanssa. Visit Rovaniemen rooli on ennen muuta markkinoida Rovaniemeä tapahtumapaikkana. Tapahtumien osalta yhteistyötä tulee tehdä myös eri seurojen ja muiden toimijoiden kanssa.
- Yrityksiä kannustetaan yhteiskehittämiseen ja innovointiin vastuullisuuden ja ympärivuotisuuden lisäämiseksi. Yrityksille järjestetään innovaatioklinikoita sekä rahoitusklinikoita työn tueksi vuosina 2024 ja 2025.
- Lisätään matkailu- ja kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja vuoropuhelua ja tunnistetaan kulttuuri elinvoiman rakentajana ja ylläpitäjänä.
- Kaupungin laatimia asunnon lyhytvuokrauksen pelisääntöjä on tärkeää tuoda esiin eri kanavissa, jotta voidaan edistää vastuullista majoitustoimintaa sekä välttää ongelmatilanteita ja tarvittaessa puuttua niihin.

Raportointi 2025

Keskeisimmät toteutuneet toimenpiteet 2025-2026	Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi
Kulttuurimatkailu-työryhmä	Poikkihallinnollisen työryhmän toimintaa osallistuu edustajia eri toimialoilta ja sidosryhmistä. Dialogia on käyty matkailu- ja

	kulttuuritoimijoiden kanssa. Väliraportti laadittu 2025.
ICCE-hanke	
Aalto-vuosi ja -viikko 2025	Lisännyt Rovaniemen tunnettavuutta Aalto-kaupunkina.
UNESCO:n The Creative Cities Network-jäsenyys	Rovaniemen kaupunki valittiin UNESCO:n luovien kaupunkien verkoston jäseneksi arkkitehtuurin kärjellä. Valittuja kaupunkeja on yhteensä 5.
Tapahtumatuotannon selvitys	Yleiset kulttuuripalvelut kartoitti tapahtumatuotannon järjestämisen rakenteita Suomessa ja laati ehdotuksen kaupungin tapahtumatoimiston perustamisesta. Raportti laadittu. Visit Rovaniemen rooli tapahtumatuotannon kehittämisen osalta pienehen, kun kyseistä palvelua ei enää ostettu yhtiöltä.
Matkailuohjelma 2040 valmistelu	Käynnistetty Rovaniemen matkailuohjelman valmistelu, jossa tavoitteena on kestävän ja ympärivuotisen matkailun vahvistaminen vuoteen 2040 mennessä.
Matkailun kehitysryhmä	Kehitysryhmän toiminta on jatkunut ja sen toiminta on vakiintunut. Työryhmä toimi myös tärkeässä roolissa matkailuohjelman valmistelussa.
Hyvinvointi- ja luontoelämysmatkailun innovaatioklusteri – hanke on käynnistynyt	Toteutettu ylimaakunnallisia työpajoja monipaikkaisten palvelujen kehittämisen ja yritysten välisen yhteistyön tueksi. Työpajoihin osallistunut noin 30 yritystä.
Uusien pyöräilyreittien rakentaminen: Santa's Trail ja Ounasvaaran uudet alamäkireitit sekä minitrail-center	Uudet reitit ja minitrail-center avattu syksyllä 2025. Yritysten palvelut pyörämatkailun tueksi.
Arctic Trails hankkeet tukemaan pyörämatkailua: reittihanke Mäntyvaara-Sinettä-Vennivaara.	Hankkeille saatu rahoitus ja käynnistyvät kesällä 2026.
STF-Vastuullisuusvalmennukset matkailuyrityksille	Yrityksille järjestettiin valmennuskokonaisuus STF-merkin

	saavuttamiseksi. Palaute valmennuksista oli hyvä, ja noin 20 yritystä on saavuttanut vuosina 24-25 hankkeen aikana merkin.
Rovaniemen matkailun uusi aika - hanke	STF-Valmennusten lisäksi hankkeessa on järjestetty yrityksille innovaatioklinikoita, kuten kesämatkailun superpäivä. Superpäivään osallistui lähes 60 yritystä ja sen tavoite oli kehittää ympärivuotisia matkailupalveluita.
Vastuullisen matkailualueen kehittämisen kokonaisuus	Uuden alueen kartoitus ja suunnitelutyö poikkihallinnollisena yhteistyönä (elinkeino- ja tekniset palvelut). Vastuullisen matkailualueen kehittämismalli -hankkeen toteutus.
Business Rovaniemen yritysneuvontapalvelujen käytön kasvattaminen matkailuyrityksissä	Yritysneuvontapalvelujen käyttö on lisääntynyt matkailualalle perustettavien uusien yritysten ja siellä jo toimivien yritysten osalta. Tämä on tapahtunut sekä matkailualan tarjoamien mahdollisuuksien ja kysynnän takia että Business Rovaniemen matkailualalle suunnattujen erilaisten tilaisuuksien ja valmennusten ansiosta.
Lumettoman kauden lento- ja muiden yhteyksien kehittäminen sisällytettiin Visit Rovaniemen palvelusopimukseen.	Vuosi 2025 oli haastava Visit Rovaniemen toiminnan näkökulmasta, kun kaupungin tuli kilpailuttaa matkailumarkkinoinnin palvelu. Keskusteluja lento- ja junareiteistä on käyty eri toimijoiden kanssa.
Lyhytvuokrauksen pelisääntöjä on tuotu esiin eri kanavissa	Teema on ollut hyvin näkyvästi esillä viime vuosina. Asiaa on käsitelty asukastilaisuuksissa ja lautakuntatasolla. Valtiolta odotetaan toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä.

6. Sivistys-, hyvinvointi- ja vapaa-ajan palvelut

Erityisesti elinvoiman kehittämisen näkökulmasta esiin nostettavat teemat:

- Toimiva yhteistyö Lapin hyvinvointialueen kanssa riittävien opiskeluhuollon palveluiden ja hyvinvointia edistävien vapaa-ajan palvelujen turvaamiseksi on tärkeää.
- Lukiokoulutuksen järjestämisessä tulee ennakoida mahdollinen lisäryhmien tarve, mikäli muualta maakunnasta hakeutuu kaupungin lukioihin nykyistä enemmän peruskoulunsa päättäviä nuoria.
- Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden kehittäminen tulee integroida tiiviimmin osaksi kaupungin elinvoiman kehittämistä ja kasvua.
- Pitovoiman kannalta kaupunkia on hyvä kehittää houkuttelevana opiskelijan kotikaupunkina sekä vetovoiman kannalta merkittävänä arktisena tapahtumakaupunkina.
- On tärkeää ottaa huomioon, että elinvoimaa sen laajassa merkityksessä on myös sosiaalinen hyvinvointi joka huomioi haavoittuvissa elinoloissa elävät asukkaat.

Raportointi 2025

Keskeisimmät toteutuneet toimenpiteet 2025-2026	Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi
Rovaniemi opiskelijan kotikaupunki - tapahtumat	Järjestetty vuosittaisia tapaamisia, työpajoja ja tapahtumia yhdessä opiskelijajärjestöjen kanssa.
Kulttuuriohjelman päivitys 2026-2030	Kulttuuriohjelman päivittäminen yhdessä paikallisen luovan yrityksen Flatlight Creative House:n kanssa. Prosessissa kuultiin eri ikäisiä kuntalaisia kyselyn ja yhteiskehittämispajojen avulla.
Tyhjät tilat -työpajakokonaisuus yhdessä ympäristöministeriön ja keskisuurten kasvukaupunkien verkoston kanssa.	Osallistuttiin valtakunnalliseen Tyhjä tilat -työpajakokonaisuuteen. Rovaniemellä järjestettiin työpaja 30.9.2025. Tilaisuuteen osallistui edustajia keskisuurista kasvukaupungeista sekä ympäristöministeriöstä.
Kaikukortti	Uusia Kaikukortteja vuonna 2025 jaettu 948 käyttöönottoaste 51,4%.

	<p>Käyttöönottoaste muualla valtakunnassa on 33,2%. Kaikkien voimassaolevien Kaikukorttien määrä 3128, käyttöaste 40,7%. Suosituin kohde oli uimahalli Vesihiisi 12 130 leimausta. 2. Lapin maakuntamuseo 654 ja 3. Tiedekeskus Pilke 588. Kortteja on jaettu eniten työikäisten sosiaalityöstä (142), mielentervyspalveluista (73) ja kolmantena Kotokunta vastaanottokeskus (54). Kaupungin palveluista nuorisopalvelut on jakanut eniten (24).</p>
Maksuttomat tapahtumat ja palvelut haavoittuvassa elinoloissa eläville asukkaille	Vapaa-ajan palvelut järjesti useita maksuttomia tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikääntyneille.
Kulttuuripalveluiden tapahtumien kehittäminen	Kaupungin virallisten juhlien ja tapahtumien kehittäminen yhdessä eri yhteistyötahojen kuten puolustusvoimien, seurakunnan ja järjestöjen kanssa.
Kulttuuripoimuri -hanke (THL) ja ikäystävälliset kulttuuripalvelut	Kehitettiin etsivää kulttuurista vanhustyötä yhdessä Laphan, Ranuan, Posion, Piste Kollektiivin sekä järjestöjen kanssa. Tavoitteena on vastata ikääntyvän väestön terveyden- ja hyvinvoinnin haasteisiin kulttuurin keinoin.
Maakunnallisen kulttuurin asiantuntijaryhmän (MAKUA-verkosto) toiminta	MAKUA-verkostoon kuuluu kaikki Lapin kunnat ja Saamelaiskäräjät, Kulttuurivirasto, Lupa- ja valvontavirasto, Elinvoimakeskus ja Lapin liitto.
Poikkihallinnollisen liikkumisen ja liikunnan edistäminen	Palvelualueiden johtoryhmien kanssa on keskusteltu toimenpiteistä ja tavoitteista vuonna 2025. Jatkoiteppinä poikkihallinnollisen liikkumisohjelman laatiminen käynnistetään keväällä 2026. Koulutuspalveluissa on aloitettu koulupäivän liikunnallistamiseen liittyvän lakimuutoksen toimenpiteet mm. yhteistyössä Liikkuva koulu-hankkeen ja Santasportin kanssa.

Lukiokoulutuksen lisäryhmät	Lukiokoulutukseen huomioitiin talousarviovalmistelussa lisäryhmän perustaminen lukuvuodelle 2026-2027.
Toimiva yhteistyö Laphan kanssa	Yhteistyötä Laphan kanssa tehdään koulujen tasolla päivittäin ja opiskeluhuollon tiimin, koulutuspalveluiden ja oppimisen tuen palveluiden yhteistyö on lisääntynyt mm. uusien yhteistyöryhmien kautta. Yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa päästy myös rakenteellisella tasolla: säännölliset tapaamiset esimerkiksi lasten ja nuorten psykiatrian henkilöstön kanssa (kasvun ja oppimisen tuen tiimin edustus, sairaalaopetus ja psykiatria).